

Sèrie 3

Opció A

Exercici 1 **Obra:** *Le déjeuner sur l'herbe*, de Edouard Manet

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural.

Cronologia:1863.

Context: L'anomenat Segon Imperi (1851 –1870), capitanejat per Lluís Napoleó coronat Napoleó III va reunir totes les forces d'ordre i va suposar el desencís de tota la massa social i també dels artistes i l'adveniment de la Tercera República l'any 1870.

Fets històrics i culturals:

Al darrer terç de segle, l'alça dels moviments nacionals va suposar a més de la formació del pensament nacionalista, la unificació d'Alemanya i d'Itàlia.

Guerra de Secessió nordamericana (1861-1865).

Primera Internacional (1864). El Capital de Karl Marx (1867).

Primer Concili Vaticà: dogma de la infal·libilitat del Papa (1869).

El positivisme filosòfic d'Auguste Comte(1798-1857), que considerava l'observació i l'experiència com les úniques fonts de coneixement, incidien en el pensament dels artistes realistes que s'oposaven a tota especulació subjectiva.

Importància de la crítica d'art.

Auge de les Exposicions Universals

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu cinc característiques, ja siguin formals, compositives o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: Realisme

Característiques

Anàlisi formal:

Les figures estan escassament modelades, resultant gairebé planes.

L'acabat és detallat [formes tancades] en algunes zones, però en d'altres la pinzellada és completament solta i molt marcada.

Anàlisi compositiu:

Composició estructurada en tres plans horitzontals sobreposats: a sota hi ha una panera amb fruites, pa i els vestits de les dues dones; al centre, una noia nua i dos homes vestits, i darrera d'aquests, una altra dona, vestida amb roba interior, remullant-se en un rierol.

Les figures s'insereixen en un triangle, de manera que es pot parlar de composició tancada i unitària. El punt de fuga es troba situat al petit tros de cel pintat a la part alta de la tela.

El quadre presenta algunes deficiències formals que en l'època varen ser molt criticades: la llum té una incidència poc natural, mentre que la profunditat està defectuosament resolta, i això fa que la dona que es banya aparenti surar a l'aire. Finalment, la postura del nu resulta poc coherent.

Ruptura de la perspectiva renaixentista, creació de l'espai exclusivament a través de la llum i el color.

Models plàstics: *Concert campestre* de Ticià/Giorgione
Judici de Paris de Rafael [gravat per Raimondi]

Estil: 0,25 punts

Característiques: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra

Tema: L'escena es basa en una excursió campestre, costum propi de les classes mitjanes parisenques, a Argenteuil (oest de París), als boscos a la vora del Sena. Els personatges que apareixen són individus reals del cercle d'amistats de l'autor (el seu germà Gustave, l'escultor holandès Ferdinand Leenhoff, la seva esposa Susanne Manet –de soltera Leenhoff-, la model Victorine Meurent) que varen posar per ell per a la realització del quadre.

[No es demana el nom dels personatges representats en la composició].

L'obra va ser mal rebuda per la majoria d'entesos, tant per objeccions morals com artístiques. Moralment, es considerava de mal gust no exactament el nu femení atès que la pintura de l'època representava sovint nusos amb forta càrrega eròtica, però es reservaven per a uns temes que els feien admissibles (mitologia, al·legoria...). Un nu contextualitzat en la realitat quotidiana (una innocent excursió burgesa) es va veure com una mena d'apologia del llibertinatge. Artísticament, a les deficiències abans esmentades, intolerables en una època en què la perfecció tècnica es valorava molt, s'hi afegia el format del quadre, reservat pels temes "grans" i inapropiat per a temes "menors".

Significat i funció: El quadre ha estat interpretat com una mena de manifest en imatges d'allò que la pintura moderna havia de ser per Manet. No ocultar la contemporaneïtat (personatges i vestits i costums actuals), llibertat de l'artista en el seu treball, per damunt de convencions representatives de tota mena, etc. Però Manet sabia que la seva obra provocaria escàndol, en aquest sentit l'autor pren una postura deliberadament provocadora, cosa després molt comú en ell.

Tema: 0,50 punts

Significat i funció: 0,50 punts

4. Enumereu cinc obres del segle XX amb els seus autors.

Casa Milà / Gaudí

El desconsol / Josep Llimona

El profeta / Pau Gargallo

El gran masturbador / Salvador Dalí

Sopa Campbell / Andy Warhol

Palau de la Música catalana / Lluís Domènech i Montaner

.....

Puntuació: 0,20 punts cada *item*

Exercici 2

Obra: Partenó

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural.

Cronologia: 447-432 a.C

Context:

Època clàssica.

S'inicia després de les Guerres Mèdiques on l'Atenes de Pèricles va resultar vencedora sobre l'Imperi Persa.

Els pilars fonamentals de l'art Grec son: l'home, la natura, la raó, l'harmonia i la bellesa. Com deia Protàgores: "l'home és la mesura de totes les coses".

Moment de màxim esplendor de l'art Grec.

Aparició de l'ordre jònic.

Construcció de l'Acròpoli que va ser objecte d'una important campanya de monumentalització durant els anys de l'anomenada "Edat d'Or" de la polis d'Atenes (460-430).

Sota el directe lideratge de Pèricles, el més influent dels ciutadans en l'Atenes democràtica, les obres varen acollir els millors artistes disponibles en el món grec.

Període dels grans noms de l'estatuària grega: Policlet, Fídies, Miró, Praxíteles, Escopes i Lisip....

Moment dels historiadors Tucídides i Herodot. Dramaturgs: Sòfocles, Esquil i Eurípides (tragèdies); Aristòfanes (comèdies). Filosofia: Sòcrates, Plató i els sofistes

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu cinc característiques, ja sigui formals, estructurals o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: Clàssic grec

Característiques:

Ordre dòric

Temple octàstil i perípter monòpter

Ingrés al temple hexàstil.

Parts del temple: naos, pronaos i opistòdom.

Sobre tres escales: la inferior estereòbat o crepidoma i el superior estilòbat.

Columnes amb estries i sense basa.

Fris amb mètopes i tríglifs.

.....

Estil: 0,25 punts

Característiques: 0,15 punts cada *item*. [màxim 5]

3. Expliqueu el significat i la funció d'aquesta obra

Significat: Relleus de Fídies dedicats a Atena i Posidó al frontó oriental i en les mètopes escenes de la Gigantomàquia, l'Amazonomàquia i la Centauiromàquia i en el fris la processó de les Panatenees.

Funció: Temple dedicat a Atena Parthenos, com a casa de Déu. Ofrena als deus i demostració de la grandesa d'Atenes.

Significat: 0,60 punts

Funció: 0,40 punts

4. Enumereu cinc obres d'art romà

Panteó

Ara Pacis,

Coloseum

Arc de Constanti

Teatre Marcello

Arc de Berà.....

Puntuació: 0,20 punts cada *item*

Exercici 3

[0,50 punts cada pregunta]

1. Relacioneu cada autor amb l'obra corresponent

Édouard Manet / *Le déjeuner sur l'herbe*

Rafael / *L'escola d'Atenes*

Donatello / *David*

Auguste Rodin / *El pensador*

Miró / *El discòbol*

Puntuació: 0,10 punts cada encert.

2. Responen vertader o fals a les afirmacions següents

a) Brunelleschi és un arquitecte barroc	Fals
b) Mies van der Rohe és l'arquitecte del Pavelló alemany [Barcelona].	Vertader
c) Edouard Manet és un pintor neoclàssic.	Fals
d) Jan van Eyck és un pintor gòtic.	Vertader
e) La <i>Majestat Batlló</i> és una pintura romànica.	Fals

Puntuació: 0,10 punts cada encert.

3. Enumereu cinc pintors d'època barroca [segles XVII-XVIII]

Caravaggio

Diego Velázquez;

Rubens

Rembrandt

Fragonard

Vermeer

4. Definiu els termes següents: pinacle, rosassa, volta de canó, retaule, entaulament

Pinacle: Coronament punxegut comunament en l'arquitectura gòtica.

Rosassa obertura circular en un mur, amb tancament de vitralls, usualment acolorits, emprada sobretot a les esglésies i catedrals gòtiques.

Volta de canó: Coberta generada pel desplaçament d'un arc de mig punt al llarg d'un eix longitudinal.

Retaule: Obra d'escultura o pintura o be mixta, que cobreix el mur situat darrera un altar.

Entaulament: Conjunt format per l'arquitrau, el fris i la cornisa.

Puntuació: 0,10 punts cada encert.

OPCIÓ B

Exercici 1

Obra: *Composició IV*, de Wasily Kandinsky

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural.

Cronologia: 1911

Context històric i cultural:

L'època de les primeres avantguardes coincideix amb un període molt convuls de la història: la rivalitat colonial entre potències europees, la Primera Guerra Mundial (1914-1919), la Revolució Russa (1917), el naixement del feixisme i del nazisme.

Un món en crisi que revitalitza l'art i que porta l'artista a la recerca d'elements nous i provocadors, reaccionant contra les injustícies socials que l'envolten.

L'art contemporani deixa de banda la captació externa de la realitat visual i expressa les vivències interiors de l'artista. Un artista sovint rebutjat que busca uns altres individus per fundar un moviment que expressi les seves inquietuds. Neixen així les avantguardes del segle XX, que poc tenen en comú amb els estils globalitzadors del passat. La pintura pren el protagonisme de la innovació.

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 punts cada *item*. [màxim 5]

1. Digueu a quin estil pertany. Enumereu cinc característiques, ja siguin formals, estructurals i materials d'aquesta obra.

Estil: Abstracte

Característiques

Malgrat una forta abstracció, la tela manté encara elements que remeten, per les seves formes a objectes de la natura.

Al costat esquerre, dos genets semblen estar lluitant sobre l'arc de Sant Martí, mentre al centre allò que sembla un castell corona una muntanya blava, davant la qual tres cavallers subjecten dues llances molt llargues.

La composició s'estructura en dues meitats ben diferenciades. A l'esquerra dominen els plans irregulars i les línies inacabades superposades, mentre al costat dret les figures representades mostren un acabat més definit.

Hi ha una contraposició entre les formes i colors de les dues parts. La de l'esquerra dinàmica i la de la dreta més assossegada.

Les formes obertes de forts colors es tanquen amb gruixudes línies que serveixen per crear una estructura compositiva amb un fort joc rítmic.

Es tracta d'un oli sobre tela. L'oli és una tècnica pictòrica que consisteix a dissoldre els pigments en un aglutinant com l'oli de llinosa. Aquesta tècnica permet gran varietat d'efectes pictòrics i rectificacions.

Estil: 0,25 punts

Característiques: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

3. Expliqueu el significat i la funció d'aquesta obra.

Significat:

La intenció de l'artista de prescindir de figuracions explícites fa que sigui incoherent la cerca de qualsevol significat iconogràfic. Pintura que vol evocar la espiritualitat a través de formes i colors

Kandinsky vol que l'espectador es limiti a la contemplació estètica de les línies i dels colors disposats damunt la tela, amb l'objectiu d'incidir directament en la seva percepció sensible.

Per aquesta raó l'artista prescindeix de l'ús dels títols i els substitueix per tres categories pictòriques: *Impressió*, *Improvissació* i *Composició*, que també pertanyen al món de la música buscant el lligam entre música i pintura.

En el cas de aquesta *Composició IV*, representa la manera de sentir interior de l'artista, de forma raonada amb una intencionalitat expressiva meditada prèviament, enfront de les *Improvissacions*, formes que, com aspersions inconscients, mostren les seves emocions internes.

Aquesta obra pel seu caràcter es fidel reflex de les teories de Kandinsky expressades en la seva obra *De l'espiritual en l'art* (1912)

Funció: Estètica i decorativa.

Significat: 0,80 punts.

Funció: 0,20 punts.

4. Enumereu cinc obres pictòriques del segle XX amb els seus autors

La càrrega / Ramon Casas

La ratlla verda / Henri Matisse

Interior holandès / Joan Miró

El gran masturbador / Salvador Dalí

Sopa Campbell / Andy Warhol

.....

Puntuació: 0,20 punts cada ítem

Exercici 2

Dànae rebent la pluja d'or, de Ticià

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural.

Cronologia: 1553-1554.

Context històric i cultural: Importància de la República de Venècia com a potència del comerç marítim.

Lluita contra el turc.

Concili de Trento [1541-1563] contra la Reforma Protestant.

Lluites catòlics versus protestants.

Humanisme. Carles V, emperador de Sacre Imperi Romanogermànic. Francesc I rei de França.

Nou poder de l'església a Roma després del Saco de Roma per les tropes Imperials [1527]

En art: Confrontació entre el dibuix [Roma] enfront el color [Venècia]

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumera cinc característiques, ja siguin formals, compositives o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: Renaixement

Característiques formals: Domini del traç obert, la llum i el color sobre el dibuix.

Característiques compositives:

L'obra està dividida en dues parts mitjançant una forta diagonal.

S'aconsegueix un gran efectisme atmosfèric gràcies a l'aplicació del sfumato, apreciable en els contorns de la jove, i l'ús d'una gamma cromàtica de tonalitats càlides, com el vermell o el groc.

Utilització del clarobscur.

Tècnica: oli sobre tela.

Estil: 0,25 punts

Característiques: 0,15 cada *item* [màxim 5]

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra.

Tema: Segons la mitologia grega un oracle havia anunciat al rei d'Argos que un dia moriria en mans del fill de la seva filla Dànae, pel que va decidir tancar-la en una torre de bronze per mantenir-la allunyada dels seus pretendents. No obstant això, Zeus va aconseguir fecundar a la jove princesa convertit en pluja d'or. Fruit d'aquesta unió naixeria Perseu, qui amb el temps mataria accidentalment al seu avi amb un disc.

Significat:

Durant l'Edat Mitjana, el mite de Dànae va ser un símbol de castedat i al seu torn, un exemple de la concepció d'una Verge per intersecció divina, fet que s'interpretava, per tant, com prefiguració de la Anunciació.

No obstant això, durant el Renaixement el mite de Dànae va recuperar la seva concepció pagana, i es va convertir en una temàtica molt popular entre els pintors, ja que permetia poder retratar el nu femení.

Ticià no va ser una excepció, i va realitzar fins a un total de tres versions diferents del mateix tema.

Funció: Decorativa

Tema: 0,50 punts

Significat: 0,40 punts

Funció: 0,10 punts

4. Enumereu cinc obres d'art renaixentista i els seus autors

San Lorenzo / Brunelleschi

David/ Donatello

Vil·la Capra / Palladio

San Pietro in Montorio / Bramante

L'escola d'Atenes / Rafael

El naixement de Venus / Sandro Botticelli

.....

Puntuació: 0,20 cada *item*

Exercici 3 Puntuació: 0,50 punts cada pregunta

1. Relacioneu cada autor amb l'obra corresponent.

Policlet/*Diadumenos*

Paul Cézanne/*Jugadors de cartes*

Antonio Canova/*Eros i Psique*

Ramon Casas/*La càrrega*

Pau Gargallo/*El profeta*

Puntuació: 0,10 cada encert

2. Responen vertader o fals a les afirmacions següents

a) Santa Maria del Mar és d'estil romànic.	Fals
b) La Casa Milà és obra d'Antoni Gaudi.	Vertader
c) Auguste Rodin és l'autor de l'escultura <i>El pensador</i>	Vertader
d) La columna dòrica és composta de basa, fust i capitell.	Fals
e) Giotto és un pintor renaixentista.	Fals

Puntuació: 0,10 cada encert

3. Digueu a quin estil o tendència s'inclouen aquests cinc artistes:

Praxiteles / Grec clàssic

Mies van der Rohe / Racionalista

Joan Miró / Surrealista

Eugene Delacroix / Romanticisme

Edvard Munch / Expressionista

4. Definiu els termes següents: Fris, creuer, xilografia, díptic, càvea.

Fris: En els ordres clàssics espai horitzontal que es troba entre l'arquitrau i la cornisa.

Creuer: Lloc on s'entrecreuen la nau central i la transversal.

Xilografia: Procediment per realitzar gravats mitjançant una planxa de fusta.

Díptic: Composició sobre dues taules.

Càvea: graonada on s'asseien els espectadors en un teatre, amfiteatre o circ.